

**NACZELNY DYREKTOR
ARCHIWÓW PAŃSTWOWYCH**

Centralna Komisja
Archiwalnej Oceny Dokumentacji

DKN.0040.1.2021

**PROTOKÓŁ NR 1/2021
posiedzenia Centralnej Komisji Archiwalnej Oceny Dokumentacji
w dniach 17 lutego 2021 r.**

Posiedzenie Komisji odbyło się w formie zdalnej przy użyciu aplikacji MS Teams.

Obecni:

Członkowie CKAOD:

1. Katarzyna Jaskółka-Leśniak (ANK) – Przewodnicząca
2. Agnieszka Jacek (AP Rzeszów) – Wiceprzewodnicząca
3. Joanna Landowska (NDAP) – sekretarza
4. Sebastian Czerniak (NASK)
5. Monika Kowzon-Świtalska (APW)
6. Łukasz Kozłowski (AP Szczecin)
7. Katarzyna Piechowska (MI)
8. Joanna Racka (AAN)
9. Robert Skobelski (Uniwersytet Zielonogórski)
10. Agnieszka Wojciechowska (AP Płock)
11. Grzegorz Zabielski (UM Lublin)

Przedstawiciele NDAP:

1. Paweł Pietrzyk – Naczelnny Dyrektor Archiwów Państwowych
2. Lucyna Harc – Zastępca Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych

Porządek obrad:

1. Przyjęcie protokołu posiedzenia z 10.12.2020 r.
2. Harmonogram do Programu działania CKAOD.
3. Wstępne ustalenia do założeń zmiany prawa archiwalnego w zakresie zarządzania dokumentacją i nadzoru nad nią.
4. Wolne wnioski i dyskusja.

Ad. 1

Posiedzenie Komisji rozpoczęła K. Jaskółka-Leśniak, która przywitała wszystkich zebranych. Następnie członkowie przeszli do omówienia treści projektu protokołu z poprzedniego posiedzenia. Po naniesieniu zaproponowanych zmian członkowie jednomyślnie przyjęli protokół nr 5/2020 posiedzenia CKAOD w dniu 10 grudnia 2020 r. – uchwała Nr 1/2021 (zał. nr 1 do protokołu).

Ad. 2

Przewodnicząca Komisji przedstawiła projekt Harmonogramu prac CKAOD kadencji 2020-2022. Uzgodniony harmonogram stanowi załącznik nr 2 do protokołu. Wstępnie omówiono poszczególne zadania, po czym przedyskutowano terminy ich wykonania. Ustalono, że kolejne posiedzenie będzie dwudniowe i odbędzie się w dniach 17-18 marca br. (środa-czwartek).

Ad. 3

W dalszej części posiedzenia do dyskusji dołączył Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych, który doprecyzował swoje oczekiwania względem Komisji w zakresie przygotowania wstępnych ustaleń do założeń zmiany prawa archiwalnego w temacie zarządzania dokumentacją i nadzoru nad nią. Naczelny Dyrektor przedstawił następujące oczekiwania:

- pogłębiona analiza obecnego stanu prawnego i wnioski z niej płynące (stanowisko członków Komisji jako „praktyków”);
- zapoznanie się i weryfikacja przygotowanych – na przestrzeni ostatnich kilku lat – propozycji zmian do ustawy i przedstawienie wyników weryfikacji;
- prezentacja zestawienia – co w ocenie członków Komisji – nie funkcjonuje właściwie, jak należy pewne działania usprawnić i przy pomocy jakich narzędzi.

Naczelny Dyrektor zaznaczył, że – jeśli członkowie Komisji w danym zakresie – uznają, że konieczna jest zmiana koncepcji na bardziej rewolucyjną, należy taki wniosek przedstawić. Zwrócił również uwagę, że pożądane jest koncepcyjne spojrzenie na cały system archiwalny obowiązujący w Polsce, a także spojrzenie na nomenklaturę, którą dziś ustawodawca się posługuje i zderzyć ją z dotychczasowymi propozycjami, a także pochylić się m.in. nad archiwami wyodrębnionymi.

Następnie głos zabrała p. L. Harc, która zwróciła uwagę na potrzebę rzetelnej analizy obecnego stanu prawnego, szczególnie zapisów art. 2 (podział narodowego zasobu archiwalnego na państwowy i niepaństwowy zasób archiwalny) i art. 41 ustawy (podział niepaństwowego zasobu archiwalnego na ewidencjonowany i nieewidencjonowany) w kontekście ich aktualności, art. 28 i art. 33 – 38 ustawy (rola, miejsce i znaczenie archiwów zakładowych w kontekście relacji pomiędzy nimi a archiwami państwowymi oraz analiza obecnego stanu prawnego w zakresie postępowania z dokumentacją wytwarzaną i gromadzoną w ramach działalności poszczególnych działów administracji rządowej) oraz rozdziały 4a i 4b ustawy (które dotyczą prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie przechowywania dokumentacji osobowej i placowej pracodawców o czasowym okresie przechowywania oraz postępowania z dokumentacją

osobową i płacową w przypadku likwidacji lub upadłości pracodawcy w kontekście ich nadmiernej szczegółowości). Ponadto p. L. Harc odniosła się również do istniejących luk prawnych w obecnej ustawie, choćby w kontekście m.in. tzw. jednostek mieszanych (jednostek państwowo-samorządowych).

Po krótkiej przerwie członkowie omówili materiał roboczy do zapoznania przed kolejnym posiedzeniem (w tym: obecna ustawa, literatura przedmiotu, dotychczasowe propozycje zmiany ustawy, regulacje prawne obowiązujące w innych krajach itp.).

Następnie rozpoczęto dyskusję mającą na celu wstępne określenie obszarów do zmiany prawa archiwalnego. Członkowie zgodzili się, że celem nadrzędnym przy omawianiu założeń do ustawy jest zabezpieczenie dziedzictwa dla przyszłych pokoleń. W związku z powyższym, rozpoczęto omawianie m.in. następujących zagadnień tematycznych:

1. ustalanie czyli przeprowadzanie selekcji twórców w kontekście art. 33 ustawy; podjęto rozważania nt. odejścia od zasady selekcji twórców na rzecz typowania materiałów archiwalnych, które chcielibyśmy zachować zarówno ze sfery państwowego jak niepaństwowego zasobu; współpraca z jednostkami ze sfery państwowego i niepaństwowego zasobu archiwalnego oraz historykami w kontekście przejmowania materiałów archiwalnych),
2. nadzór archiwalny w kontekście wszystkich jednostek wytwarzających jakiegokolwiek materiały (poszerzenie katalogu podmiotów, które chcielibyśmy kontrolować; czy kontrole o charakterze administracyjnym z możliwością egzekwowania wykonywania przez jednostki organizacyjne zaleceń pokontrolnych, czy może charakter wizytacyjny lub konsultacyjny, gdzie celem kontroli byłoby wsparcie jednostki lub podjęcie próby rozwiązania istniejących problemów, jednak bez wydawania formalnych zaleceń; wpływ umiejscowienia zapisów dot. sposobu przeprowadzania kontroli postępowania z dokumentacją w ustawie na efektywność egzekwowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych; potencjalna zmiana metodyki doboru kontroli nie musi oznaczać konieczności zmiany mechanizmów, którymi dysponujemy obecnie, co więcej może skłaniać do opracowania dodatkowych narzędzi),
3. regulacje prawne dot. przejmowania materiałów archiwalnych z ewidencjonowanego niepaństwowego zasobu archiwalnego – brak narzędzi do egzekwowania (istniejące narzędzia to decyzja administracyjna wydawana na podstawie art. 12a ustawy, tj. w sytuacji wystąpienia potencjalnego narażenia materiałów na zniszczenie albo jeżeli nastąpiło trwałe zaprzestanie działalności (likwidacja jednostki ze sfery niepaństwowego ewidencjonowanego zasobu archiwalnego), lub przejęcia materiałów archiwalnych na podstawie art. 44 ust. 1 ustawy),
4. potrzeba stworzenia narzędzi do egzekwowania wykonywania przez jednostki organizacyjne zaleceń pokontrolnych (w przypadku podjęcia decyzji o zamianie kontroli instytucjonalnej na formę niezobowiązującej wizytacji czy konsultacji może

zaowocować – w przypadku niektórych jednostek – utratą jedyne narzędzie służącego do egzekwowania jakichkolwiek działań w zakresie właściwego zarządzania dokumentacją),

5. definicje ustawowe (ujednoczenie nomenklatury, doprecyzowanie istniejących zagadnień),
6. rozważenie likwidacji archiwów wyodrębnionych,
7. przepisy kancelaryjne i archiwalne (proponycja rozwiązania centralnego, przepisy wydawane przez poszczególne resorty jednak w porozumieniu z siecią archiwalną, być może powrót do przykładowej klasyfikacji i kwalifikacji akt dla klas typowych 0-3, być może połączenie obecnej instrukcji kancelaryjnej i instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwum zakładowego w jedną, która określi sposób postępowania z dokumentacją we wszystkich podmiotach publicznych),
8. brakowanie dokumentacji niearchiwalnej (obecna formuła zgody a ewentualne propozycje zmian w tym zakresie, zgoda – zgoda milcząca – opinia; okresy przechowywania dokumentacji niearchiwalnej),
9. monitorowanie sposobu zarządzania i postępowania z dokumentacją w środowisku EZD w stosunku do wykonywania takich samych czynności względem dokumentacji papierowej (ograniczenie roli składów chronologicznych; występowanie różnego rodzaju funkcjonalności w systemach m.in. rejestry; system papierowy a system EZD w kontekście kompletności akt sprawy; potrzeba regulacji w zakresie sprawowania "nadzoru" nad podmiotami tworzącymi systemy teleinformatyczne z ramienia sieci archiwalnej bądź wskazanego podmiotu/podmiotów).

Ad. 4

Przewodnicząca podziękowała członkom Komisji za ich uczestnictwo w posiedzeniu Komisji i zakończyła posiedzenie.

SEKRETARZ
Centralnej Komisji Archiwalnej Oceny
Dokumentacji

Joanna Landowska
(podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

PRZEWODNICZĄCA
Centralnej Komisji Archiwalnej Oceny
Dokumentacji

Katarzyna Jaskółka-Leśniak
(podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

**NACZELNY DYREKTOR
ARCHIWÓW PAŃSTWOWYCH**

Centralna Komisja
Archiwalnej Oceny Dokumentacji

DKN.0040.1.2021

UCHWAŁA NR 1/2021
podjęta w dniu 17 lutego 2021 r.
*w sprawie przyjęcia treści protokołu Nr 5/2020 posiedzenia CKAOD
w dniu 10 grudnia 2020 r.*

Na podstawie § 6 ust. 1 w związku z § 5 ust. 8 zarządzenia Nr 35 Naczelnego Dyrektora Państwowych z dnia 3 kwietnia 2018 r. w sprawie powołania oraz zakresu i trybu działania Centralnej Komisji Archiwalnej Oceny Dokumentacji

Centralna Komisja Archiwalnej Oceny Dokumentacji przyjmuje protokół Nr 5/2020 posiedzenia Centralnej Komisji Archiwalnej Oceny Dokumentacji w dniu 10 grudnia 2020 r.

PRZEWODNICZĄCA
Centralnej Komisji Archiwalnej Oceny
Dokumentacji

Katarzyna Jaskółka-Leśniak
(podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Harmonogram prac CKAOD kadencji 2020-2022

Lp.	Termin	Zadanie
1	30.06.2021	Analiza zasadności ujmowania urzędów stanu cywilnego, jako odrębnych jednostek w ewidencji jednostek wytwarzających materiały archiwalne wchodzące do państwowego zasobu archiwalnego
2	30.06.2021	Założenia do zmiany prawa archiwalnego w zakresie zarządzania dokumentacją w jednostkach organizacyjnych i nadzoru nad nią
3	31.12.2021	Wypracowanie zasad i kryteriów wartościowania dokumentacji realizacji zadań jednostek samorządu terytorialnego, wytwarzanej i gromadzonej w jednostkach samorządowych, nie ustalonych jako wytwarzające materiały archiwalne
4	31.03.2022	Wypracowanie zasad i kryteriów wartościowania dokumentacji wydawania paszportów
5	30.06.2022	Wskazówki w zakresie sposobu wylaniania materiałów archiwalnych z dokumentacji kwalifikowanej do kategorii BE, w tym sposobu przeprowadzania ekspertyz archiwalnych tej dokumentacji.
6	30.09.2022	Rekomendacje dotyczące sposobów postępowania z dokumentacją elektroniczną powstającą w jednostkach organizacyjnych poza systemami klasy EZD
8	30.09.2022	Wypracowanie zasad i kryteriów wartościowania dokumentacji organizacji społecznych (stowarzyszeń, fundacji, spółdzielni itp.)
9	Do końca kadencji	Regulacje w zakresie ewidencji jednostek w systemie NiKA i ich dostosowania do aktualnych potrzeb we współpracy z DKN NDAP
10	Do końca kadencji, na wniosek	Opiniowanie aktów prawnych Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych oraz przygotowanie wniosków i analiz w zakresie gromadzenia materiałów archiwalnych w obszarze kształtowania zasobu archiwalnego